

האידוד בחידוד

המאחד בקרבו חידודים ותשוכות בהלכה ובאנגדה

לע"ז ר' שמעון יהודה בן הגה"ץ ר' אברהם יעקב (וירט) עפערטיין זצוקלה"ה

פרשת ויחי ~ חזק תשפ"ה גלויא שנה יט

כתב חידה

**הוספת האות בסוף שמי הוא מעלתתי,
ובעבורה בין ארבעת הנוטלים נמנית.
בכישוף ובשם את זרע המלוכה איבדתי,
ובזכות תפילת הסב לא את כולם כיילתי.
בשמיית השירה וההلال בתבוסתי נודעת,
וטרם שלחריגה הוציאוני את בגדי קראתינו.**

מ' א ב ?

רמז: דמות מבין ה'מלכים' או ה'נביאים'

חילוק אדרבא

תיביב (בראשית מה"ז): "גַּנְיָא יוֹסֵף פִּי שִׁיתָא אֲבִי יְדִי מִנְיָן עַל רַאשׁ אֲפָרִים וַיַּעֲלֵיו וַיַּתְמַמֵּן דֶּבֶר אֲבּוֹ לְקַחַר אַתָּה מַעַל רַאשׁ מִשְׁמָרוֹ". ופרש"ז: "וַיַּתְמַמֵּן יְדִי אֲבָבָוֹ. הַרְמָה מַעַל רַאשׁ בְּנוֹ וַיַּתְמַמֵּן בְּדַיּוֹ". ומובא, שהיה רע בעניין ווסף מה שהקדמים עיקב את מנשה לאפרים, ולכן ניסה ווסף לשוניות זאת ע"י הסרת יד אביו מאפרים.

יעי' בפסוק (שם ה): "עַזְּקָה שְׁנִי בְּנֵי הַגּוֹלְדִים לְהָבָא אֲמַץ מִצְרָיָה לְיַלְלָה אֲמַץ אֲפָרִים וּמִשְׁנָה בְּאוֹבָן וְשַׁמְעוֹן קְהִי לִי", וmobואר שעוז קודם לכן, כבר בעת ביתא יוסף ובניו ליעקב, הקדים יעקב בדרכיו את אפרים ולמנשה, ומדוע כבר אז לא היה רע בעניין יוסף הקדמה זו של אפרים למנסה.

וצרייך ביאור!!!

מדור זה נתרכם לע"ז איסר יעקב בן מנחם מנדל וחנה בנה בת שמאי זל

معنى נא דסדרא

"צָכַר אֲתָי יוֹם הַשְׁבַּת לְקַדְשָׂו" (שמות כ' ח').

היכן בפרשתינו, מצינו מעשה או הנגגה בעניין שבת, או שניתן ללימוד על דבר מענייני השבת וכוחה והלכותיה, או על הדרכיהם והצורות הרואיות אל הכלתנה?

מדור זה נתרכם לזכות חוה בת חייה שרה

המשך: מדוע נוצר עלייה למוטה, ואצל רחל היה זה מחמת שגנבה את התרפים ובכך נגורע עליה מיתה, אך עירק מיתה הוא עברו בעהלה, כעונש על מעשיו.

והנה במושכל הראשון היה מקום לומר כי דורות אלו חולקות זו על זו, שלדעת המדרש תיבת עלי' נדרשת מלשון 'בגלא' ו'בסייעתי', ואילו לדעת המדרש תיבת זו ונדרשת מלשון 'עboro', והיינו שעירק הכאב והצער על מנתה האשוה הוא בעליה. אך בהתבוננות קלה מבינים כי מלבד מה שאון כל חילוק בין הדרכות, כלאות משילימה את רועהו, כי מחותם הדבר שאין אשוה מתה אלא לבעהלה, אך מיתהה הוא בוגל וביסתת הבעל, שכן הוא הנגען הגדול במיתתו, והויתר ויעקב עיבב את נדרו, אך נגען במיתת רחל אשותו. לאור דורות צח'יל' אלו גבר רבי חיים בן עטר צ"ל ("האר החיימ" בחיבורו על הפסוק), מוכן היטב טעם הדבר מודע פסוק ידין נאמר שיעקב אמר לו יוסיפי באמת היה רואי לו יולד בעמו בן ווסף שרוועו יחויל לשוני שבטים, שיעקב אמר לו יוסיפי באמת היה רואי לו יולד בעמו בן ווסף מרווח אשתו ובו תקתיים ברכה והבטחה זו מאתה', אך טעם הדבר מודע הפסיד זאת וממנה ממננו לידת בן נסוך, היא מושום ששחה נדרו, ועל כן מתה עליו אשתו, ולכך מעניק ליעסף זכות וועל צל חילוקים. דעתם כי שירק רחל בגבולה בנים בצלצלה", גם שטח קדשו בבורותיו, ולא בפרשה השניה בה יוסוף הגיע עם בני להתרברך מיעקב.

ובדרך נספה באיר רבי מאיר שמחה הכהן מדורינו זל' (בחיבורו 'משך חכמה' על הפסוק), טעם הדבר מודיע אמר עירק לישע על הלקו בmittot רחל אמרו רחל אמרו, שיעקב חשש כי אין אמן יוסוף נשבע לו כי יזכיר במערת המכפלה שארץ ישראל, ומאי יקאים את שביעותו, אך עדיין עלול להתעצב בעניין מסיבות שונות ולאור את קברותה, אך אמר לו עניין זה של מיתה רחל אמרו רומי דולי רמזו לו, שחיללה לו לעשות כמהו שהתעצב בקיום הנור, שכן התעצבות זו יש בה סנה דבולה ובפי שארע לו שמותה רק מתה עלי רחל אשותו, אלא עלי לעשותו בהרחה ובכך יזכה לבלחה.

ובתוספת הסבר בכוונתו, בירר אירון רדי שיליט'א (ראש ישיבת' וואודלייק' שביליקוואר'), כפי שמוסר בזעיר השבוי, דכל מה שמחהדים ומאיימים על הבא להשבע, זה כהו מטור טהור השבועה היא לבר את האמת ביחס לעבר, אך כאשר מבקשים להשביע אדם שיעשה מה שבקשוו, באotta עת לא כדי להפחדו ולאיים עליו בסכתת השבועה, כי עלי לו להיות שמחות פחדו יمنع מהשבועה. מיסיבה זו לא רמז עירק ליעסף באילו עם בינוי מה שב羞ו בירקון, בירקן מטענו אדות קרובות. אכן כאשר חלה עירק יוסוף עת קיום השבועה, זה הזמן להזק אצל יוסוף את עניין מרגש כי קצז קרוב ובعدן קצץ יוציא עית קיום השבועה, וזה הזמן להזק אצל מטענו, ודרשה שונ' צל' האמור בມיתת רחל, שמשמעותו 'בגלא' ו'בשבתי'.

ודרשנו וופת מצינו בעניין מיתת רחל, כדאית' באנסחדין כ"ב: 'תנא, אין איש מות אלא

"ואני בבאי מפדן מטה עלי רחל בארץ בקען בךך בעוד כברת הארץ לבא אפרחה ולא קברך שם בךך אפרהה הוא פיה לחים". בראשית מה' ח' ז'. דברי יעקב תללו ליווסף אדות מיתת אמו וקובורתה בדרך אפרהה שבעוד מזוד ופרש' שם: "אי נאי בבאי מפדן וגוו. ואף על פי שאין מתרח מתרח שאמורים בזעמו זוד, ואלא שכך עשיית למאן, שמי סומך ליבת לחם מטה... ולא תאמר שעכובו עלי גשים מלהוליכה ולקרבה בחזרון, עת הגודיה רה, שהארה הילמה ומונקבה ככרבה; איזק ברקה שם. ולא הולכתה אפללו ליבת לחם להכינסה לארץ, וידעתה שיש לבך עלי [טרעומת]. אבל דע לך של פי הדבר קברונייה שם, שתהאה לביבה כשיילה אוטם גנוורא, והו עורבים דורך שם, יצאת רחל על כל קברה ובוכחה ומבקשת עליהם רחמים, שנאמר (ירמיה ל"א י"ז), קול בונמה נשמע רחל מבהה על בינה גו', והקבר'ה' משיבה (שם ט"ט י"ז), יש שך רעלטן נאם 'ה' וגוו, ובשוו בונם לגביהם".

ופשטות ביאור דבריו, וכדברי הראשונים שם, דכיון שבסמוך ביש יעקב מישוף כי לאחר מיתתו טרחה קברוניתו לכוון לקברו במערת המכפלה שארץ ישאל, ובמקובותך תרחק לבב יוסוף, יוסוף השאלת כי אם כה החובה הקבורה במערת המכפלה, מדוע לא רוח אביו לקברו בה את אמו שחייתה בביבה מואוד בעניין יעקב, ועל כן בטרם ישאל לך מישוף, והקדים יעקב להשיב לו טעם הדבר, שהיה זה על פי הדבר מתקוף מטרה עתידית שרחול תהיה לעזרה לבניה בשעת לותם.

וונגה בפרשנותנו נאמרו מארדו פריות אודות בירושי ר' יעקב, הראשון (שם מ"ז, כ"ט-ל"א), אשר יעקב הרגיש כי קברו מומו למותו, בו נקרא על ידי אביו לבוא, ובמהלכו ביש יעקב מישוף בנו כי ישבע לו למול עמו סוד ואמות לבב קברו במצרים אלא ישאנו ממצרים כי לאחר עס אבותוי. החשני (שם מ"ח), כאשר נאמר לישוף כי יעקב אביו חולה, היל לברקו כשלוקה עמו את שני בניו, ובאותו מעמד עקיבר לבנו כי את הברכה שברכו' מעניק לו שני בניו בינוים כדי שיברכם, ולאחר ששםם וחבוקם ברך תא יוסף ואת בניו בשכלו די' ובברכה את הבנים דידי שיברכם, והקבר ששםם וחבוקם ברך תא יוסף ואות בניו בבורותם, והקדים יעקב להשיב העמידה וסימני הגואל, וכן נתנית שכרו על טרכתו בעיסוק קברותנו את העיר שכם בה יזכה להקרבר מיעקב.

לאור הדברים הנזכרים שפסוק דידן אמרו יעקב לישוף בעקבות בקשו לטרוח לקברו במערת המכפלה שארץ ישראל, הקשו המפרשים לדורותיהם (משיבת נפש, אלישיך, דברי דוד, אורח חיים, נחלת יעקב, הכתוב והקבלת וודר הרבה), לכאורה מקומו של פסוק בקבורתו, ולא בפרשה השניה בה יוסוף נחלתו בברכו של ירושלמי כבבבון כבבון שטח שטחים עזותם נחובים לטעני שבטים), אשר באופן הלווה, כל חלק קטן יותר ומוכרח להיות גם שונה גם במקומו.

וביבוש הדבר נאמרו מחלכים רביים, ובניא קצחים. הנה הארץ שישראל התבלה בנחליה טעם הזכרת פסוק זה אודות קברות רחל השם של חלך בארץ, ואילו כל שאר השבטים קיבלו את המתנה הגדולה כי שני בניו כשבטים נפרדים, חילוק הארץ באופן שונה, כי נולחים בתוכיהם איזין ישראל, מפוזר פטחים, חילוק עליון ותחתון אחד, להילקה בין שתיים שעשרה ירושים (בה יוסוף נחלתו חלק נושא בעקבות מה שבנוו לשוני שבטים), אשר באופן הלווה, ובכל חלק קטן יותר ומוכרח להיות גם שונה גם במקומו. ובניהם רחוב רחל קבר יעקב בבר השריק לו בנחלות אבות, וכי פמי השם יוסוף שמי שאמור שמי על פינחס כי בודאי נCKER במקומו של פסוק בקבורתו, אך לא רוחה השירק לא צמיות, אבוי נחלה בבריה יוסוף נחלתו עלייה מילאה נסוך בעקבות מה שבנוו לשוני שבטים), אשר באופן הלווה, כל חילוקים, דעתם כי יוסוף נחלתו חלק נושא בעקבות מה שבנוו לשוני שבטים), אשר באופן הלווה, ובובל, ומוצא ציק קבר יעקב בבר השריק לאו.

לאור הדברים היללו מבר רדי יוסוף כבר שרו, ועודומה גם המשבת פש עוד, מובן היטב טעם הזכרת פסוק זה אודות קברות רחל בקדוק במקומות זה, בו יעקב מעניק לישוף את המתנה הגדולה כי שני בניו כשבטים נפרדים, אלילוי מתנה זו אכן היה אביו רואי לברקו את מלחמות רוחה, אך מאוחר יודע יעקב כי עתידי להרהי את נחלת יוסוף בחלוקה לשני חילוקים, דעתם כי יוסוף נחלתו חלק נושא בעקבות מה בחילוקו של נגמי, ובפי שאכן מעצא, כדי להילקה, דעתם כי יוסוף רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי הנמצאת בחליקן רחל בבורותיו, נמצאו כי פסוק זה מקומו בדיקון לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי בודיל העמידה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.

*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן, כל מי שנודר ומשחה את נדרו, סוף שבא לידי עלי' ולמי ערויו ושפכותו רחויו, וממי אינה מתה למטר, כלחון מעקב, על ידי שודר ושחה את נדרו בא לדי מולן... ובנן אמרו, כל מי שנודר ומשחה נדרו, קובר את אשתו, הדא הוא דכתבי הפסוק (שם א' ב'): "...עם קברת רחל בגבולה עלייה מילאה נסוך בצלצלה...", גם שטח קדשו בבורותיו, לאו הענקת הנחלה הכהולה ליעסוף, כי נידיעת אודותה גורה בחייבת המקומות, מלבד הטעם הנוסף על שם העמידה.
*
איתא בוקר ל"ז א': "אמור רבי שמעון בר חממן,

וילך' לא היה שמעני מהكا אשה מזרעת חיה לילד זכר, איש מזולע החה לילד נקבה. דהה אמאניא, הא דלהה כתהבר קריכט באלה הוא אושם גם אפשר לתולות בעקב', ממש דמשעמן אלה לבדים בוי עיקב וויא, ומוה שלוחה הנקבה בזכר, הוא מפני שלא היה לו לעיבק נקבה אחרית זולתה, ותלה אותה באב מכנהה דכתיב קרא ד'י' חזירע זוללה ז'ך' דמשעמן שפְּשָׁאַשָּׁה מזרעת תחלה וילדה צור, מזרע טהלה הפ' קוריכים בנקבה אינו אלא מפני שכשאהשא מזרעת תליה וילדה זכר. ומוויה, מה שתלה תנקבה בזכר אינו אלא מפני שכשאהשא מזריע תחלה, ילדה נקבה.

ואילו קרא ד'אליה בני לאהו נזאת קינה בתו', לא הוה שמעניה מקריא ד'תוועיר לילדה זיך' אל נשהאהה מזרעת תחילה يولדת זכר, אבל כל השאנהה מודעת חילולת נקבה. דהה מאניא, לא שנ הוועירו שנשניהם במת אחת לא שננו הרוח האיש תחילה לעילום ילדות נקבה. השטאות דרכיבין יזאת דינה בתו', וויללה גנטקה בוכר, למדונו שקדימות זוינוו לזרענית גומחה לדייתה של נקבה, אבל בשינויים הנחשים את אחותו שם לא זור ולא קנקנה, Shell אחד מבטל את ברבורו¹⁵. והיינו, דבאמת עצרים שני רוחניים מלמדנו דרבך זה, והבראה דחוורה לא ידענו יותר יוניה עארוי רוחני יהודיה מלך יהודה נזנס דורך ביה הגן והוא רודף אמתינו יהוד ואמר מבתו הרכב אולו האל פרוכובקה בעילגה גור אויש ארש את? לילטס יונס מדכו יונש שם". ואיל סטרוד דה"ה (אלא): "ויקש שת אחיםו וילדרה והוא מתחבא בשולמן וויאחו אל ה' הוא ומתקה ולבקרה" ¹⁶. וכיצד יעלנו הפוטוקים בכהה אודה. ובאייר ר' שעב' בפרק מלמדים: "כהה אל הוועפה נוגו". (ובבדרי הימים) הוא אמרה, ובקש את אחיו וילדרה והוא מתחבא בשולמן ובכארה כל גזאי. שי ליעב כבוקאותו, וויס דרד הון פריטיאלאל טשרטונג, והוא רודף אחריו יהוד. רק יש מגmons בדבר. גורוינו פירשו לא היה הוה מהלך יהוד ואשרו דוד היה התרה. גורוינו פירשו

נקבה וכן נקץ קור דבון לאה למלוננו אצת, וקורא דבון לאה לד' לא מספק מושם דהינו אומרים שם תלה הזרכין בלאה כי אי אפשר לתולות בעקבות מושם שהו לו נבס וופס מועד נשים, וכשדיברנו רע בעי לאה תלינו אומות בלאה ולא בעקב.

הארון גורדה (שם) בא' רוחה דומ', שאט לא כנוב אשה פ' תעריף וילר זיך, לא היי דעתין פירושו כתובן, מהה תלה הקדרים בלאה והוניכיה בעיקב, ולא היי דעתין לרשות. והשאטה דרבבי אשא כי תעריך, לפנין ספר, דעתמא הי שהוירעה גורמת. ומאה קרא לכא למליף רק כאשר האשמה מועתת תחילה יולדת זכר בדאי, והוא אל יהוא במעלה גור, שם הכהן, והוא נס אל מגודו כשהוא 'ומכח בנכילות'.

ובדק הקשה גם כעדי בלבנת הטקסטים כדי ייעו כאח', ו/orה' ר' באדר הכהן, והוא שאמור אל המורה אל המרכה, וממש אלא נשתקת מהמת המכotta... ואמר בן נושא עבדיו

עלמנון מוקא תוראה מודעת תחילה יולדת נקבה, ממליא להחבה בשמור מגני ההור, עובדי היר הוא רדרדו חזרוי והואו מהלך באש Moran הירא והמיוחה שם עדין לא מות, ומה שאמור שם ויקברתו כי אבונו בז' החפט השם, לא שקריםו שם, אלא שנותנו לקבורה והנינו אותו שיוליכו עבדיו

ונגדה לאזורה זכות יהושפט זקנו הצדיק שיזכה לברוכה, הגם אין אב כבודה, ועל אחות כמה וכמה שעימוד לכל אחד זכות רני לדורות להרבה שורדים ה' לירוח ללחם ציה גוּלָם שורלו לירושלים...".

טוב, שכבר אמרו חז"ל "מהה טובה מרובה".

תשובות לה' חילוקא דרבנן
בתשובות לשאלת, דברי רשי" (בראשית מ"ז ט"ז), דמהפסוך:
"אלל בני אלה אשר ילה ליעקב... ואת דיניה בתו", מבואר כי

ראשית יש להזכיר דברי הגם' (נדה ל"א), דשני מקורות אלו מזרעת תחילה يولדת זכר, ואיש מזרע תחילה يولדת נקבה, וכך בדורותיו של דבורי עס מיה איטה בירוחם (ברוחות ס' א), ומתהפסוק (ויקרא כ"ב): "אשה מיה תהיין יוניה נקבה", לדגש מזרעת תחילה يولדת זכר, ומזרע בירוחם נקבה, אז מפרשן.

רשות ויגש

תשובה ל"מענינא דסדרא"

ישובה ל"מענינה דסדרא"

הeshbover לשאלת, היכן בפרשיות מק'ז-וניגש, מצינו מעשה או הנאה בעין שבת, או שניית למדוע על דבר מעניין השבת וכוחה והלובותיה, או על הדרכיהם והצורות הרואיות אל הכלמות. הנה מציין כמה לומדים והנוגות בענייני שבת הרמזוים **הeshbover**, **הeshbover**, **הeshbover**.

הרביה (בראשית שם) ביאר: "ויתץ היר" א", שבסוף פרק המפלת אמר שומר על השבת במרצים. ובשבור זה הקוריב שבוי אפרים נפרשונו, נכוון:

קרובן יהדי שבטה, וכמו נגנאנאר (בראשית מ"ט): "וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְעֵדָה אֲתָּה גָּנוּמִי וְאָמַר לְעֵד שֶׁבְּתוּ הָאָתָּה אֶת אֶתְנָשָׁם בְּבִתָּה טְבָמָעָת כְּבָשָׂר וְכֵן בְּפִיכְתִּי תְּאַלְּזֵל אֶתְנָשָׁם בְּצָרְבָּס", ואיתם בדורש (בראשית י"ב, י"ג), "וְאָתָה אָנוֹנוֹ מֵאָתָה", והברבורון ישוּלָם (ונדה שם) אמר לא דודיש לה מאלה בעילא, הילך בעילא בעילא דהאי תנאנ דידייש לה מאלה בעילא". והוינו, שווות מהולקע בעילא האדים מאטס אמת מהפסוק באיה ומויסקע בפרשת תורייע, וועילו פירוש דערוי איזהו דעה כויה רוחה ווועילו פירוש דערוי איזהו דעה כויה רוחה ווועילו

וגראם (שם) הכרך: "יליכא לאקשיין אי היל מהה לי קרא ד'פֿי תורייע..." תיפוק ליה מהכל, אידייא למימר, די לאו קרא ד'פֿיריע

במעלה גור אשר את יבלעם, והפסק חסר במלת יוכחו, ולפי שמו הורו סוף על המבון ומורה הרוח במקרא".
 15. ויעי"ש בחמשך דבריו, מה שביעוד דבריו ר' צדוק בגמ' שם.
 16. אבו ברהין דרבנן ר' צדוק במלות כל' ברכלה שעדרה

עלם על שלמותה, אך הדבה מושתת בה בזבזוט לא היה לה הרכין. שלא אלרגיה, ורק הוכת את בית האב וגור. ולזה דרשו שהאחים נמשך אמליל, ממשום טהרה מתחבא בשומרון ורשות האחים בראיאו ליהיא ודן מיתת בית דין מודה בע'ו, וכי בן יהושפט וגורי

פושת ונשבה זו, וזה 'ב' עבורה' רשות החקלאות מושבה לאיזה שיבא אליו יומם ומקבילה, ככלור החקלאות מושבה לאיזה שיבא אליו יומם ועוד בעניין הקשר של שמיות שבזוקא גבי יוסוף הצדיק, עיי' מה שכתב דידי טיפול עמו' ומגדוד' י' ג' ביאור: "קבוטס. מלשון בסיסחה ורומייס, כמו דידי טיפול עמו'" (ובוטס). עיין לעיל שהางנו דרשנו וזה השותפנו בעבר (שעה י' ד' ע"ז, כפער מרבץ').

20. ע"פ לשון הפסוק (קהלת י':) "וַיֹּאמֶר כָּשֵׂר חִכְמָה יְשַׁעֲנָה שְׂרוֹר לְכָמָה יוֹרֵה מִשְׁאָר דְּבָרָים".
 21. ולענין הלכה עיין בדור בדור בש"ז (א"ח ס' רם"ט ס'ב).
 אנו מתייחסים כאן לדור בדור' הראשון בדורותם ברב שיטות בדורותם.

בענין זה.

14. ובפי השופט הרדק לבאר שם: "במעלה גורה לא אמר להם (-יהו) כי סיכוחו בעמלה גו", אלא אמר לעבדיו שהו וודאים הכוו אל המרכז, רק אל השינויים נסיבותם נרא היה ועל המרכז נסיבותם נרא היה.

